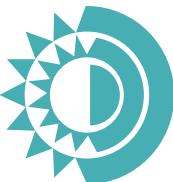

¡BOMBA!

La idea de Ygnacio y Mina
nos dio mes de fotografía;
40 años y no termina
tanta luz, tanta alegría

K'intsil

Miércoles 18 de diciembre de 2024

CAMPECHE · YUCATÁN · QUINTANA ROO · AÑO 10 · NÚMERO 2386 · www.lajornadamaya.mx

U xma' noja'an beeta'al kool yéetel u seen k'a'abéetkunsa'al ba'ale' ku p'atik ich sajbe'entsil lu'um: ONU

Afp / 30
Oochel Efe

U jach táaj k'a'abéetkunsa'al ba'al yéetel u beeta'al kool xma' no'ojanile' ku beetik k'aas ti' yóok'ol kaab yéetel ti' u máan k'in, le beetike' ku p'áatal ich sajbe'entsil u jejeláasil kuxtal yaan je'el bix u áaresifesil koral, tu ya'alaj jump'éel noj k'aanan tsool meyaj beeta'ab tumen ONU.

Kaak'al meyajta'abe' beeta'ab tumen junmúuch' máako'ob jach kaambanaja'ano'ob yóok'olal biodiversidaad te'el ONUo', ts'o'oke' ku

ye'esik bix yanik u talamil u ch'eejel jejeláas ba'alo'ob te'el yóok'ol kaabo', u k'eeexel bix u máan k'in yéetel u sajbe'entsil u ch'eejel ja', janabe'enba'al yéetel toj óolal, je'el bix xan ba'ax yaan u yil wíinik ti'al u yúuchul le ba'alo'oba'.

Xáanchaj óoxp'éel ja'ab tách u beeta'al le xaak'ala', jets'a'ab tumen óoli' kex 150 jala'acho'ob tu jo'olo' beeta'ak kéet tsikbaloo'b, ts'o'oke' ku jets'ik jayp'éel ba'alo'ob ma' jach utstako'obi' ka'alikil úuchik u

beeta'al múuch'tambalo'ob tumen ONU yóok'olal ba'alo'ob yaan ba'al u yil yéetel yóok'ol kaab.

U tsikbalta'al jujumpáayil je'el ba'axak yóok'olal le talamilo'obo' ku beetik u xóot'ol u beel le uláak' ba'alo'obo', beey a'alab Plataforma Intergubernamental Científico-Normativa sobre Diversidad Biológica y Servicios de los Ecosistemas (IPBES).

«Sásil yanik sajbe'entsil ku yantal kén kts'aatáant le talamilo'oba, ku maas

k'astal uláak'ob', tu ya'alaj Paula Harrison, juntúul ti' u yuumilo'ob le xaak'alo'.

Meyaj ku ya'alike', u seen chokojtal u ja'il k'aak'náabo'obe', u seen chu'ukul kay yéetel u k'askúunsáal ja'e' tách u ch'eejsik u áarresifesil koral yaan.

Wa ka ch'eejeké', yaan u beetik k'aas ti' mil miyoonesil máako'ob ku k'a'abéetkunsa'ob' áarresifes ti' u tséentikubáajo'ob, yóok'olal u náajaló'ob ti' turismo yéetel tumen ku k'a'atal u beel k'a'amkach cháako'ob'.